

INFORMILO

Kiel fondigis "O. P. E." (sin oferantej por Esperanto)

Kutime la mondaj movadoj, au ĉi tie a ĉi tie iaj supraj homoj, de intelektuloj, kiuj ankau donas la teorian bazon por la donita movado. La ideo pri "O. P. E.". ekstaris inter la amaso da esperantistoj; Tie k. ĉi tie oni donis la plej diversajn ~~proponojn~~ proponojn por vigligi la esp. movadon, tie k. ĝi tie troviĝis esp-toj, kiuj estas pretaj sin oferi por esperanto. La diversaj proponoj estis diritaj sed ne efikigitaj, ĉar mankis la kunlaboro inter tiuj k. ĉiu sole nenion povis sukcesi. Venis la tempo k. tiuj viglemaj esp-toj unuigis k. fondis la plej viglan krnon. Tie estas "O. P. E.".

La VIDPUNKTO de "O. P. E." estas ke t

- 1) Esperanto, kiel aliaj ideoj, ne povas sukcesi, se ne troviĝos homoj, kiuj en ĝi troves ideojn kun kiuj estas agradable vivi k. per kiuj valeras morti; Homo, kiuj estas pretaj ĉion dediki por esperanto.
- 2) La politikaj sangoj ne estas sukcesaj, ne estas firmaj, se la amso ne troviĝas sur sufice alta kultur-nivelon, spirita nivelo k. tiam facile ekstaras estroj, kiuj gvidas la amason en malbonan vojon, puſas ilin reen anstataŭ antauen.
- 3) Movado povas venki, nur se ĝi sukcesas interesigi la amason per siaj agadoj, per siaj materialoj, kiel per la ideo entute - Rilate tiuj tri vidpunktoj

"O. P. E." C E L A S :

- 1) Ne krei iajn novajn organizacion, novan ideojn, sed efektivigi la, jam ekzistantajn esperantan ideojn. "O. P. E." ne volas starigi novajn grupojn, sed pli firmigi k. grandigi la jam ekzistantajn k. de interne influi ilin al kunlaboro. La apartenantej al O. P. E. devos plenumi ĉiujn rezoluciojn, ĉiujn taskojn, kiujn jetos sur iliaj sultroj la ~~magazinojn~~ jam ekzistantaj organizacioj por la bone de nia ideo.
- 2) Ĉar la esp. movado estas ankorau ne multe disvelvita k. ĉar ni eliras de la vidpunkto, ke la atingo de uzado internacian lingvon sur la tuta mondo puſus la homojn antauen k. per tio mem komencus disfali la barej de malamikeco "O. P. E." sin detenas de iu ajn politika agado k. celas agi nur en la rekto de la esperanto ideo.
- 3) O. P. E. devos aperigi regulan gazeten, kiu la enhavo devos esti pli valora kaj interesa ol la nacilingvaj gazetoj. Por tiu celo la gazeto devos esti en kontakto kun la plej grandaj eminentuloj en la kultura mondo k. ilin interesigi por nia homar-ideo k. ili devos liveri la materialojn per la homaro.
- 4) Por levi la komprenon de la amaso por nia ideo "O. P. E." devas klopodi, ke ĝiaj membroj mem troviĝu sur sufice alta humana nivele.

Thara M- do R. ambo.

*Per la preftabla A. informilo. Vi orientigis en ĝo.
Bonvolu respondi R. fari rimarkojn, rilatoj /
Vi ricevos la vendrede matene, un uido ĉe perus respondi
por ke vi havu la respondi unuaran.*

Pardonu gek-do j, se mi en la hodiaua prelego, uzos tro akrajn esprimojn .
Estos tio ne por kritiki, au ofendi iun, sed por elvoki vin al diskuto; por
ppovoki vin al kontraū diroj k, per la samo vigle k, frukte analizi la donon
tajn demandojn. Mi celas al la demando, kion ni faras k, povus fari por lax
disvolvo de nia ideo ?

Jes, sovaĝa demande vi diros, sed antaŭ ~~o~~ doni respondon je tiu demando, mi pre-
nas al mi la permeson doni duan demandon :-Kial nia ideo kia estas, jam ne tre
nova, estas tiel ne konata al la homaro ; Kial nia ideo, kia estas sufice malju-
na -jam sesdek-jar-aĝa -ne nur, ne iras antaŭen, sed kntraue ~~-pasas~~ reen ?
Certe nun, nia estimata advokato havas jam plenan buſon da defend-vortojn por
nia ideo, mi do, estos tre danks lin, se li min konyinkos pri mia eraro. Sed, se
ni jetos rigardon sur la historio pri la disvolvo de nia ideo antaŭ dudek kvin
jaroj, kaj la hodiau, vi ekvidos ke mi pravas.

Estas aliaj ideoj, pli junaj k, pli novaj kaj ili sukcesis, ne nur, disvolviĝi
sed eĉ naski filojn k, nepojn. Por ekzemlo ni prenu la ~~socijaligmon~~, kiu nas-
kiĝis preskaŭ en la sama tempo de nia ideo: La kerno estas la ~~socijalismo~~, nas-
kis ĝi la ~~bolshevism~~ kies frukto estas la ~~stalinismo~~, kaj jam kreskas k, dis-
volvas la ~~trockismo~~. Eĉ la ~~fascismo~~ kiu aĝas ne pli multe ol dudek jaroj, suk-
cessis ekregni en kelkaj landoj; En kio do estas la kauso, ke nia ideo malsuk-
cessas, krom tio, ke nia ideo ne bezonas riĉecon por ĝia disvolvo ; krom tio, ke
oni ne bezonas sangon por ĝia batalo k, venko ?

Multe respondas : La homaro estas hodiau materialista k, ili demandas nur, kiam
profiton ili ricevos de la tiu au alia ideo ?

Aliaj respondas ke ? la kauso de ĉiuj malbonajoj estas la ekonomia flanko, do
ni devas solvi la ekonomiajn malfacilajojn per socialaj ŝanĝoj, kaj tiam ankaŭ
aliaj problemoj, kiel la malamikeco k, lingva interkompreno forigos .

La tiujn respondantojn ni povas duonigi en du partoj - unu, kiu pere de la ti-
uj respondej, ili kontraŭ staras sin la esperantan movadon, ĉar ĝi estas nur
por utopistoj k, fantaziistoj, sed ne por seriozaj homoj - kiuj jam edziĝis au
deziras edziĝi k, esti geestroj de familia domo - kun la tiuj ni nun dik ne
diskutas, ĉar felicie, la tiuj "seriozuloj" ne estas inter ni k, estus nur don-
kiĝota maniero ilin kritiki. Mi volas nur paroli pri la dua parto, kiu diras
- jes, la esperanto ideo estas bona, mi la lingvon lernis k, eĉ portas ~~signo~~
non, sed kion fari, se la homaro ne volas ĝin akcepti, kaj same la fakteto, ke
ĉi estas ne akceptata montras, ke an la homaro estas tro egoisma, kaj pri tio
ne tauga por la ideo, au la esperantistaj ideo estas tro fantazia k, ne realcon-
donanta k, pri tio ne tauga por la homoj.

Al la tiuj esperantistoj ni devas diri - nek la uno, nek la duo: Ne la homaro
estas tro materiala, ĉar de facto troviĝas hodiau milionoj da homoj, kiuj pro-
pra-vole k, gaje iras al la malliberejon, en Berlino k, en Moskvo, en Parizo,
kiel en Londono - ĉu ili prayas au eraras, la fakteto estas la sama, ke inter la
homoj ne mankas idealistoj, kiuj estus pretaj sin oferi por ia ideo.
Same malprave ankaŭ estas tio, ke la kulpo estas flanke de la esperanta ideo,
ke ĝi estas tro utopista.

Eble la tempo permesos al mi doni kelkajn faktojn de gravaj realaj utiloj
pere de la esperanto lingvo, kiajn mi mem travivis - dum mi volas nur mal-
longe respondi al la tiuj "kulpigantoj de esp-to k, al ili diri :
La kulpo estas via, ne jetu ĝin do sur la ideo au la homaro ! La ~~socijalismo~~,
fascismo au aliaj "igmoj" tiel sukcesis, ĉar ĝiaj disciploj portis fieraj
siajn flagojn, ili eĉ estis pretaj, sur barikadoj batali por ili k, se vi es-
tus tiel ofereme por la esperanto ideo kiel aliaj por eiaj ideoj, esperante
jam de longe sukcesus.

Kaj nun, kaj nuna?

Kaj nun, ni returnu al nia unua demando : Kion ni faras k, povas fari por nia
ideo ? Ni ne perdi tempon por ĉirkaueniroj, sed nirekte k, tutsimpre diru -
nenion ! Dufoje mi pardonpetas vin, karaj kameradoj, por miaj akraj esprimoj,
sed diru mem kameradoj, ĉu la kunveno unu foje en la senaĵno per horan babilā-

• L' ĉu tio decas por movado kiu pretendas esti monda movado ?
Li mia opinio ne ĝi povas esti tre agrabla, eĉtre interesa, por la kunvenantoj, sed kian signifon tio havas rilate kion ni celas k. nome, ke la tutmondo kun sia du miliardo da homoj ekesperantigu. Kion tio signifas rilate tium atakon per kiu atakas nin niaj kontrauloj ? Se plu tiel okazigos, mi estas konvinkita, ni post mallonge estos atakotaj, disrompitaj k. likviditaj por multe da haaxoj.

Se ni volas venki, ni devas ataki pli forte ol niaj kontrauloj ; Jes, ataki kaj batali, sed via esperantista animo ne ekstremiĝu estimataj k-dojoj, ĉar batali oni povas ne nur kiel tion faras la hodiaŭaj fireroj ; oni povas pli bone k. sukcesplene batalli per la numeroj de Sokrates k. Spinozo, de Kopernik kaj nia maistro, kiu sukcesis dum kelkaj da jaroj pli multe ol ni de est lia morto ŝis hodiau.

Mi devas batali ne per glavoj au paileoj, sed enkorigi nian ideon en tioj kiuj jam batalas, klarigi al ili, ke per iliaj glavoj ili hakas ne frindaĵojn, sed de iliaj gefratoj - mi dirus eĉ - sian proprajn kapojn, ĉar, se ili jetos siajn glavojn, ilia kontraulo de la dua lando la samon faros. Ni uontu do devas esti - pere de nia ideo elfrapi la glavojn de la manoj de nia "malamiko".

Sed kiel tion efikigi, vi demandos ?

- Ni ĉezi esti sektantaj, ni alportu nian ideon staten ; i lernu niajn organizaciajn metodojn de la aliaj movadoj k. ni ilin enkorau pli bonigaj ! Sed kion fari? vi plu demandos .

- Por detale analizi tion - mi dirus - ni devas aranĝi antyston mondskalan. Ĉiuj esperantlingvaj eldonajoj devas sin turni kun la tiu demando al siaj legantoj, tiel, ke estos ĉiama pulsato inter la esperantistoj k. siaj estroj, nur tiam ni trovos, tze facile k. sen erare, la gubtan vojon al mondkalmovado.

Iadden gek-dojoj, se mi tro uziĝ vian paciencon, permusu min enkorau mallongaj klarigon, k. nome : kion la esperantistoj en Antverpeno devus fari k. kion nia grupo povas fari por disvolvigi la ideon ? Kilate la duan demandon :

- Ni devas fari niajn kunvenojn pli k. pli interesigajn tiel ke venu ĉiuj esperantistoj k. ne nur parteto de ili. Kaj je la dua desendo mi respondus : Car estas jam interrilato inter kelkaj da grupoj, ni faru jam pezon plu; ni donu proponon al la aliaj grupoj, pri ekservo de unu ejo al ĉiuj grupoj ; ni kune luu belan k. grandan en unu de la plej viglaj stratoj de la urbo, kiu estas la esperantisto domo same kiel estas socialista k. aliaj domoj. Estas tio la ejo en kiu estos aranĝotaj propagandaj prelegoj por nia ideo.

Jes, certe multe de vi sercos k. nokos la naiveton k. fantazioon de la suprenonitaj klarigoj - al tiuj mi dirus : kameroj, kiel ajan ngrablaj estas por mi viajn aplaudoj k. kiel ajan mi ilin ŝatas, se vibonvolas rekompenci min kelkhoran laboron de la tiu artikolo - anstatauigu viajn aplaudojn per partopreno al diskutoj au priparolado de la suprenolvitaj demandoj. Mi estas certa, ke vi konvinkigos, ke per bona volo ĉia fantazio povas ekrealigi.

Mi do proponas la jenojn :

- 1) kunveni en la "esperanta domo" ĉiis ni havos propran k, pli bonan ejon ..
- 2) a Aranĝi ekskursojn en la vidindajojn de la urbo k, ke ĉiu de laxxo samideanoj devas klopodi por kunvenigi gekonatulojn ankau ne esp-toj .
- 3) Aranĝi rugkrucajn kursojn por ke ni povu doni la unuan helpon al la turmentantoj entute k, speciale milita tempo . (Mi tion klarigas per tio , ĉar, se ni estas gefratoj nix devas tion pruvigi per faktoj .)
- 4) Ke ĉiu semajne iu donas ian prēlegon kiu povos interesigi la geaudantojn la temoj devas esti de antaue diritaj al la sam-noj por ke ili povu sin de antaue pretiligi . La temoj devas esti kiel eble plej popularaj k, allogaj . La gesam-noj rajtas dejeti la temojn au ilin akcepti .

Kara Samideano,

Mi skribis al vi nieran leteron, sed kiel vi vidas, mi
forgesis enmeti la tiujn du artikolojn. Nun mi ~~ste~~, "Kion ni povas
fari" mi skribis k la dua estas responde de la prezidento.
Je vi ne povas veni, la artikoloj servos Riel raporto P, se v.
Veras do vi jam orientigis vin pri la sekvonta debato.
Skribu al mi ĉu ne povas esti danĝere por vi ziceji pro
ofte leteroju tiujn... kaj sen afrontadoj?
La artikolojn de la prezidento mi vin petas reigi al mi.
Tut koral saluton H.R.

Antwerpen le 15.II.1980

Kong Samideans,

Torfeas mi tri fagoj de la tempo kiam mi mi vidis, en Kufinaj Koudicij
tio estas tre ne longe k. mi ĉe ne pensas pri sprikado, sed por suu-
R. amiskoj, tio estas ĝo longe.

Mi k. dum la tuj tri fagoj kavis la plenumon ekparoli sam-nom H. Darno
k. k. vic-prezidenton de "Verda Stelo" Mi ekouis ionante pli proksime
la situacion de la esp-to mortado en foto k. mi konsideris, se
mian proposon pri "Kuna ejo" estas tre malfacile efikigi kia
siu fartoja k. homojn kiu pos-edas kielci. Mi do expensis ke
pli ĝuste estos posti reen al multpli grandaj agoj k. kiam estas
pli tanga momento mi denove tuj proponu.
En la proksiman merkredon mi opinias doni la novan proposojn
kiujn kies klopio mi sendas al vi k. mi volonte aidus vian opinion
pri ili.

Esperante vi povas veri el mia grupo se ne mi poste raports
en lettre pri la feta vizitaĵo de mia humero, sed certe
vi iel maniere povas veri....

Mi klapodis sam-mo pri la pretilo al la ekzameno, havante bonan
memoran de certe sukcesos. Mi pretilas por la fin celo artikolojn
pri la historio de la esp-to mortado, mi montras ĝin al vi k. Vi
ebble povas alpreni el ĝi tanqau punktojn antaŭ por vi.

Rut Moran

Bonan nokton!

na amiko H.R.

Antwerpen 21.3.1940

Franç Amirkd

Mu ni devus sin reciproke partouseth. Ni car ni me allow-
panis. Tu h. D. Ëar di faris sen eë diri bmar nophore.
Vea Kauzo: Ëar mi volis distoris mien artikkelen kies ni mu-
sendas al D. Vea Kauzo: Ëar d. rapidis al la trans. Do ni
ambain estas pardouibaj. On up?

Kei muu sendas al ci le artikkelen R. esperas zhei' Vea
responden. Mei fre, Volus Vire iuu ekparoli, Ëar spiz. bal
famen ne estas fiel opofunc, eble estos la otano.

Dance a keepie mien proza fu Salutogia

Via amiko Heijo.

Aufversus la 2. IV 1940

Kara amiko,

Vi ne povas vidi ĝojigis min via letero,
sed, mi eksentis, ke mi havis en Ĝ. ~~mi~~ amikin, ĉar
baldaŭ sur la dua fago de mia ne alveno al la
& grupo mi ricevis vian leteron. Mei estas tutkore dankema!

La kazo de mia ne alveno estas ne la san-stato (mi ne
havis tempon por malsanigi) sed : mi jam de kelkaj monatoj ne
laboris k. ĉar mi devas Ĝ. V... mi faris fuldetajn, nun estas la
sezonos do mi devas labori ĝis la dek du^a. nokte por ekster-

Morgaŭ ni certe renkontiĝos, do ĝis la resto k. dum
fojan horon dankon!

Vi sendelpiges min de Ĉio, ĉu ne?

Vi ĉiuj amiki Hejo

P r o t o k o l o

Pri la kunveno de la unua grupo de O. P. E. (sin oferantej por Esp)

La 28-an de Aprilo 1940.

Je la tagerde:

- 1) Elekte de sekretario, prezidanto, kasisto, kaj mastrumanton.
- 2) Pri anonceige de "O.P.E." en la grupoj kaj al "E.K.I."
- 3) Pri aliĝo al "E.K.I."
- 4) Kiel ekhavi la materialan bazon por nia grupo?
- 5) Eldono de buleteno en kiu ni klarigos nian celon.
- 6) Kontaktiĝo kun Bruselo, Gent k. Sarlerua helpi ilin starigi O.P.E. grupojn.
- 7) Pri fiksigo de regula kunventempo.
- 8) Skribado al Ĉinio kaj Brazilio.
- 9) Vigligi la Esperanto-grupojn en Antwerpeno por nia ideo pri Esperanto.
- 10) Kontaktiĝo kun gesamideanoj por ricevi de ili moralan k. praktikan helpon.

Antwerpen le 27.V.1940

Mia amiko,

Kion mi devas pensi pri via ne alveno al nia grupo,
Kiel ankai al "E. H. T." kundeo?

Kiel mi jam skribis al vi mi estis ege okupata per mia ĉiutaga
laboro k. hodiau estas nia tago de riposo mi skribas al vi k. kiel
amiko via mi petas vin, ke vi skribu al mi kiel vi ne plu venas al nia
grupo k. Kiel vi ne skribas al mi? Ĉu via san-stato estas en ordo?
En nia grupo neniaj specialej novajoj. La "E. H. T." kundeo estas
multope vizitata, fio montras, ke se la feus estas Senioro R.
interesa ĝi allogas multe da vizitantojn, sed bedaurinde ĝi malofte
okazas k. Je jam okazas, niaj estroj Klospodas ne vastigis la debaton
kiel ankai estis last foje.

Nisi min Klospodas por komenci realigi Kelkajn de niaj proponoj
sed montriĝas fine multe de malfacilaj, ke mi ofte perdas
la Ruzagon, estas ege bedaurinde, ke ne logas ĝi tie en Antwerpen
almenaŭ Kelkaj Vigloj estroj - inter ili - kiu kiu oni povas
iam komenci.

Skribu kiel vi fravigas, ĉu ni fidos min en la proksima
tempo. Eble vi ankai havas iajn ~~nest~~ novaĵojn.

Ni rekomence la Korrespondadon!

Res fu bona!

Henryk Bo